

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ELHÚNYT TAGJAI FÖLÖTT TARTOTT
EMLÉKBESZÉDEK.
SZERKESZTI A FŐTITKÁR.

VI. Köt. — 1. Szám.

EMLÉKBESZÉD
PETZVAL OTTÓ

A M. TUD. AKADÉMIA RENDES TAGJA

FELETT.

KONDOR GUSZTÁV

LEV. TAGTÓL.

(OLVASTATOTT A M. T. AKADÉMIA 1889. OKTÓBER HÓ 28-ÁN
TARTOTT ÖSSZES ÜLÉSÉN.)

Ára 10 kr.

BUDAPEST
KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
1889.

EMLÉKBESZÉDEK

A

M. T. AKADÉMIA TAGJAI FÖLÖTT.

SZERKESZTI

A FŐTITKÁR.

ÖTÖDIK KÖTET.

BUDAPEST

KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

1889.

HORNÝANSZKY VIKTOR KÖNYVNYOMDÁJA.

T A R T A L O M.

- I. Szám. Emlékbeszéd FÁBIÁN GÁBOR r. t. felett. ZICHY ANTAL r. tagtól.
- II. > Emlékbeszéd TANÁRKY GEDEON l. t. felett. TÓTH LŐRINCZ r. tagtól.
- III. > Emlékbeszéd Dr. ZLAMÁL VILMOS l. t. felett. GALGÓCZY KÁROLY l. tagtól.
- IV. > Emlékbeszéd FLEISCHER LEBERECHE HENRIK k. t. felett. GOLDZIER IGNAČZ l. tagtól.
- V. > Emlékbeszéd HORNYIK JÁNOS l. t. felett. SZILÁGVI SÁNDOR r. tagtól.
- VI. > Emlékbeszéd REICHARDT HENRIK VILMOS k. t. felett. KÁNITZ ÁGOST l. tagtól.
- VII. > Emlékbeszéd BOISSIER PÉTER EDMUND k. t. felett. HAYNALD LAJOS t. tagtól.
- VIII. > Emlékbeszéd GREGUSS ÁGOST r. t. felett. BÁNÓCZI JÓZSEF l. tagtól.
- IX. > Emlékbeszéd GROTE ARTHUR k. t. felett. Dr. DUKA TIVADAR l. tagtól.
- X. > Emlékbeszéd dr. Muraközi RÓZSAY JÓZSEF l. t. felett. Dr. BATIZEALVY SÁMUEL l. tagtól.
-

PETZVAL OTTÓ

EMLÉKEZETE.

KONDOR GUSZTÁV L. TAGTÓL.

(OLVASTATOTT A M. TUD. AKADÉMIA 1889. OKTÓBER 28. TARTOTT
ÖSSZES ÜLÉSÉN.)

Boldogult, nagy érdemű tagtársunknak, felejthetetlen tanáromnak, később kedves tanártársamnak, oly sokoldalú hatással és tudományossággal folytatott életű férfinak emléket igyekezem föleleveníteni.

A tanár, az író életének e rövid vázlata legyen örökbecsű érdemeinek csekély elismerése.

*

Petzval Ottó 1809-dik évi januárius hó 6-án, Szepes vármegye Béla városában született polgári szülőktől; atyja szegény orgonista vala, ki gondos nevelésben részesítette. A derék orgonistának három fia volt; közülök a legidősbik, József, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, a bécsi tudomány-egyetem nyugalmazott tanára, született 1807-dik évi januárius hó 6-án, két év mulva Ottó, ismét két év mulva született a harmadik fia 1811. évi januárius 6-án, miért is a köznép a három testvért tréfából a «három-király testvéreknek» nevezte.

Atyja 1815-dik évben Kézsmárkra költözöködött, hol ugyanazon minőségben négy éven át működött. Ez idő alatt járt Ottó az elemi iskolába.

Az 1819-dik évben atyját Lőcsére helyezték át; itt látogatta Ottó a hat osztályú, az ú. n. nagy gymnasiumot.

Ezután az ifjút, szép tehetsége és szorgalma miatt, atyja Kassára küldötte, hol a lyceumi tanfolyamot kitünő sikerrel végezte.

Előbb az orvosi pályára akart lépni, de nemsokára belátta, hogy erre nem alkalmas. József testvérbátyja tanácsára, ki ekkor már oklevés mérnök és Pest városánál mint mérnök volt alkalmazva, a mérnöki pályát választotta.

1828-dik évben a 19 éves ifjú a pesti tudomány-egyetemmel kapcsolatban volt mérnöki intézetbe lépett, abba az intézetbe, mely a bölcséleti kar kiegészítő részét képezte, melynek tanítási rendjét külön utasítás szabályozta s melyen a tanulók a gyakorlati mértan-, vízműtan-, erőműtan- és mezzei gazdaságtanból kiállott szigorlatok és kimutatott két évi gyakorlat után mérnöki oklevelet kaptak.

Ottó e mérnöki tanfolyamot jó sikerrel bevégezvén, a tanév végén kiállott kitünő vizsgálatok következtében mindannyiszor 80 forintnyi jutalmat kapott, miáltal, mint mondotta «helyes és gondnélküli állapotba jutott».

Tanulótársai közül szorgalommal párosult szép eszével kitünvén, correpetitorrá nevezetett ki. A mérnöki tanulókat a mérnöki tudományokban mint correpetitor tanította. Tanító képessége, a matematikában való jártassága több éven át valódi áldás volt a mérnöki intézetbe hiányos matematikai ismeretekkel lépő tanulóknak.

Ez idő tartama alatt, az 1835-dik évben, hat napi időközben kötelező négy mérnöki szigorlatot kitünő eredménnyel állotta ki, és két évi mérnöki gyakorlatot kimutatván, mérnöki oklevelet nyert.

Több mint hét évi correpetitori állása, mely életének legszebb része volt, nemcsak a megélhetés föltételeit biztosította, hanem jövő hivatásának határozott irányát is megadta. Ez az időszak volt reá nézve a tanárképzés. Tanári képesítését részint önnön erejével, részint József testvérbátyja vezetésével szerezte meg magának.

Nemcsak a tiszta matematikát, hanem az alkalmazottat

is, nevezetesen: a gyakorlati mértant, erőműtant, vízműtant és mezei gazdaságtant is tanította.

Időközben testvérbátyja, József, 1833-dik évben a szépművészetek és bölcelet doktorává avattatott, és 1835-dik évben a kir. tudomány-egyetemhez a felsőbb matematika tanárává neveztetett ki, a mérnöki intézeten pedig a gyakorlati mértan tanszékének helyettesítésével is megbízott.

Azonban meglepő tanítási módszere, a matematikában való feltűnő jártassága, nemkülönben Ettingshausen Andrásnak, a bécsi tudomány-egyetemen a természettan jeles tanárának hathatós pártfogása következtében 1837-dik évben a bécsi tudomány-egyetemhez a felsőbb matematika tanárává neveztetett ki.

Igy a pesti kir. tudomány-egyetemen a felsőbb matematika, a mérnöki intézeten a gyakorlati mértan tanszéke megüresedvén, Ottó az utóbbira 1837-dik évben pályázat útján, mint egyedüli pályázó, helyettes tanárnak neveztetett ki. Az előbbi tanszékre 1839-dik évben is pályázat lévén hirdetve, a bécsi tudomány-egyetemtől pecsét alatt leküldött pályakérdéseket szerencsésen megfejtette és a felsőbb matematika tanszékére neveztetett ki.

1839-dik évben a matematika- és természettanból, 1840-dik évben a bölcelet- és történelemből a szigorlatokat jó sikerrel letévén, a szépművészetek és bölcelet doktorává avattatott fel.

184³/₄., 184⁴/₅. és 184⁵/₆-dik tanévekben a magy kir. tudomány-egyetem bölcelettudományi karának dékánja volt.

A szabadságharcz alatt egyedül tudományának élt. A szabadságharcz után az akkori kormány állásában meghagyván, 185¹/₂-dik tanévben a felsőbb matematika rendes tanárává újból kinevezte, ezenkívül a mérnöki intézeten a gyakorlati mértan és vízműtan tanításával helyettes tanári minőségben alkalmazta.

Most kezdett neve újra és fokenként emelkedni. Itt nyílt meg a tágas tér előtte, melyen mind önnön, mind számos tanítványának és követőjének tökéletesítésére élete fogytáig szakadatlanul fáradozott.

Mint tanár, magas céljának teljesen megfelelt; köteles-

ségének tartotta, csak annyit tanítani, a mennyinek megtanulására a középszerű tehetség is képes, s az ismereteket tanítványaival minél tisztább, értelmesebb módon, jól megválasztott talpraeső szavakkal közölni. A szükséges ismeretek megszerzésére és rendbeszedésére nagy gondot fordított. Előadásait 1848-dik évig latin, azután magyar, majd német és 1860-dik évtől kezdve végig ismét magyar nyelven tartotta. Öröm volt előadásait hallgatni, öröm volt kikérdezéseim jelen lenni. Legtöbb tanítványa úgy vált el tőle mint barátja, mint közhasznú terjesztője a tőle nyert ismereteknek, mint tudós művelője és előmozdítója a helyesen tanított tudományoknak.

*

Irodalmi munkássága az 1848-dik évben kezdődött, számos tankönyve jelent meg könyomatban, nevezetesen:

«Egyensúly és moztan. Pest, 1848.»

«Scientia Mathematica Elementaris. Pestini, 1848.»

«Egyenes vonalú háromszög tan. Gömbháromszög tan.»

«Felsőbb mennyiség tan I. rész. Külzeléki hánylat. II. rész. Egészleti hánylat.»

«Vízérő- és vízépítész tan.»

«Mechanikának elvei.»

«Vízmoztan és ennek alkalmazása a malmokra.»

«Vízépítész tan.»

«Vízérő- és vízépítész tan (Hydraulika és Hydrotechnika). Pest 1850.»

«Gyakorlati mértan. Pest, 1850.»

«Populaere Mechanik. Pest, 1852.»

Ezek hasznavehetőségüknél fogva mind elkelték. Ámbár a sebesen haladó matematikai munkák közt ma már többé helyet nehezen foglalhatnak, a maguk idejében még is meg voltak érdemeik, és már csak azért is becsülnünk kell, mivel Petzval tanítványai közül sokan matematikai ismereteiket az ő munkáival kezdték.

Az 1850-dik évben a magy. kir. tudomány-egyetemen eleddig fennálló mérnöki intézetet a bölcseleti kartól elválasztották, és az a pesti kir. József-ipartanodával egyesítve, 185 $\frac{1}{2}$ -dik

tanévben mint technikai intézet kezdette meg működését. Petzval ezen az intézeten is helyettes tanári minőségben volt alkalmazva, s ott az 1857 $\frac{7}{8}$ -dik tanévig tanított, a mikor az intézet új szervezés alá került.

Az ötvenes évtizedben szomorú idők jártak. A Magyar Tudományos Akadémia csak a heti kis és összes üléseit tarthatta; a nagy gyűlések megtartása akadályokba ütközött, minélfogva az új tagok választása és a jutalmak odaítélése is elmaradt. Az így lefolyt 11 év alatt az Akadémia közel 80 taggal fogyott meg, hol a szellem képviselőjét, hol a szorgalom férfiát, jeles írókat, hazafiakat, jellemeket vesztette el, és hézagaik betöltetlenül maradtak. Végre győzött a hazaszeretet, és létrehozta, a mit annyi idő óta, annyi óhajással várt: az Akadémia nagy gyűlését megtarthatta.

Az 1858-dik évben tartott nagy gyűlésen a tagoknak új erőkkkel való szaporítására sok jeles tudóst vett fel kebelébe, kik közül még most is többen az Akadémia díszét, fényét képezik. Ez alkalommal az Akadémia Petzval Ottót is tudományossága és irodalmi munkássága következtében ugyanegy napon (decz. 15-én) levelező és nyomban reá rendes tagnak választotta, és még ezenkívül az 1852—1857-dik évkörben megjelent matematikai munkák közül a nagy jutalmat «Elemi mennyiségtan felgymnasiumok és reáliskolák használatára. Pest, 1856» című munkájának ítélte oda, mint olyan munkának, mely rendszeres és választékos tartalmánál és szabatos tárgyalásánál fogva az évkör munkái közt elsőséget érdemelt.

Ezen időközben megjelentek még:

«A mértan elemei, némi alkalmazással a gyakorlati mértanra. Pest, 1856.»

«Elemente der Mathematik für Obergymnasien und Realschulen. Pest 1856 »

«Elemente der Geometrie nebst einiger Anwendung auf practische Geometrie 1856.»

«Ebene und sphaerische Trigonometrie für Gymnasien und Realschulen. Pest, 1857.»

«Stereometrie für Gymnasien und Realschulen. Pest, 1858.»

«Analytische Geometrie auf der Ebene und im Raume für Gymnasien und Realschulen. Pest, 1858.» című munkái is.

Az 186⁰/₁-dik tanévre a magy. kir. tudomány-egyetemből-cseleti kara ismét dékánjának választotta meg. Dékáni szé-kének elfoglalásakor, hivatkozva a magy. kir. udvari kan-czellária rendeletére, a magyar tanárok éljenzése, a többiek óvása mellett a kari ülést magyar nyelven nyitotta meg, és a tanácskozásokat magyar nyelven vezette. A bölcséleti kar még a következő 186¹/₂. és 186²/₃-dik tanévekre is dékán-jának választotta.

Az 1865-dik évben, a midőn a Magyar Tudományos Aka-démia saját palotájában tartotta első ünnepélyes ülését, az 1858—1863. évkörben megjelent matematikai munkák kö-zül a nagy jutalom felét:

«Erő és géptan. Technikai intézetek, gyakorló mérnö-kök és magántanulók számára. Két kötet. Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. Pest, 1861.» című munkájának ítélte oda, mint olyan munkának, mely dús tartalma- és rendszeres tárgyalásával a pályamunkák legjelesebbjei közé tartozott.

Még e című munkái is megjelentek:

«Géptan, a reáltanodák, felgymnasiumok és magántanulók számára. Pest 1862.»

«Felsőbb mennyiségtan. Két rész. Kiadja a magyar tudományos Akadémia. Pest 1867—68.»

Több mint egy évtizeden át a gőzkazánok és gőzgépek vizsgáló bizottságának szakértő tagja volt; vizsgálta a gépé-szeket, mozdonyvezetőket és kazánfűtőket, s őket érvényes bizonyítványokkal látta el. Ezek számára ily című könyve jelent meg:

«Kézikönyv a mezei gazdák, gépészek, mozdonyvezetők és fűtők számára. Bécs 1869.»

1869-dik évi márczius hó 8-án a magyar tudományos Akadémia matematikai és természettudományi osztály ülésén «Egy ujonnan fölfedezett forgatási mozdítóról» értekezett. Érte-kezésében a kérdéses mozdítót leírta, szerkezetét bemutatta, a rólok szülő matematikai képleteket felállította és megmu-tatta, hogy a forgatási mozdító egyaránt jó sikerrel alkal-mazható, álló gőzgépeknél, hajógépeknél, de különösen csavar-

gépeknél Értekezése nyomtatásban nem jelent meg, minthogy az új gőzmozdító mintájának elkészítése egyéb akadályok miatt el nem készülhetett.

Petzval Ottó nemcsak a matematikával, a mérnöki szakokkal, hanem szenvedélylyel foglalkozott még a csillagászzattal is. Tanítványa volt Tittelnek, akadémiánk rendes tagjának, az egyetemi sz. Gellérthegyi csillagászati observatorium magas műveltségű igazgatójának, a magy. kir. tudomány-egyetemen a csillagászzat tanárának. Petzval magasztalója volt a korán elhunyt mély tudományosságának, ki tanulmányait a külföldön tökéletesbítvén a többi között Gaussnak, Göttinga fényének, a nagy mesternek tanítványa volt. Petzval csillagászzati ismeretei következtében 1872-dik évtől kezdve egy évtizednél tovább a magy. kir. tudomány-egyetemen a csillagászzat tanárát helyettesítette. Ezen idő alatt egy csillagászzati tankönyvet is írt e cím alatt:

«A csillagászzat elemei, különös tekintettel a földrajzra, tanárjelöltek és magántanulók számára. Kiadja a magyar tudományos Akadémia. Budapest 1875.»

A magy. kir. tudomány-egyetem bölcséleti karánál fennállott gymnasiumi tanárképző intézetben a gymnasiumi és reáliskolai tanárképző intézetek egyesítéseig, 1873-dik évig mint tanár működött.

Előbb a gymnasium, később 1873-dik évtől kezdve a középtanodai tanárvizsgáló bizottságnak 1883-dik évig tagja volt.

A magy. kir. tudomány-egyetem bölcséleti kara 1877-dik évben Petzval Ottónak 40 éves gazdag eredményű tanári és írói működése évfordulóján, ünnepies ülésen, hervadhatatlan érdemeit jegyzőkönyvében megörökítette és ezt neki tisztelet jelül kézhez szolgáltatta. Ez alkalommal a kir. Józsefmű-egyetemnek, és a magyar tudományos Akadémia harmadik osztályának küldöttsége is üdvözölte. Mind a bölcséleti kar, mind a jubiláris hálás tanítványai ünnepélyeket rendeztek. Ő Felsége, 40 évi tanári működése körében a tudomány és tanügy terén szerzett érdemei elismerésül, a harmadik osztályú vaskorona-rendet adományozta neki.

Hat évvel ezután a szaktudományának oly jeles és fárad-

hatatlan művelője, ki alaposan és világosan fejtegető tankönyveiben és szóbeli előadásaival a matematikai ismeretek alapját megvetette számos tanítványánál, a tanári pályán 46 éven át folytatott kiváló működése után, előhaladt kora következtében, a maga kérte és kiérdemelte nyugalomba 1883-dik évben januárius hó 12-én helyeztetett. Ezt azonban az érdemesült aggastyán csak rövid ideig élvezte, mert halála, agylágyulás következtében, még ugyanazon évi augusztus hó 28-án bekövetkezett.

Azok közé tartozott Petzval, kik csendes körökben, minden kétkedés nélkül hivatásuknak megfelelő, a közjóra munkálkodnak.

A délelőtti idejét részint íróasztalánál, részint tanítással, a délutáni idejét pedig többnyire a szabadban töltötte. Fején nagy karimájú, alacsony, puha kalappal, kezében az elmaradhatatlan vastag bottal rándult ki a budai kies hegyekbe. Fiatal korában szenvedélylyel fogdosta és gyűjtötte a pilléket. Szép pille-gyűjteményére büszke volt, és csak kedves tanítványainak szerette azt mutogatni. Később haladottabb kora nem engedte meg a hegymászást; naponként estefelé a városligetet, a rákosmezőt kereste fel, gyönyörködve a természetben. Ezen életmódja volt részben oka annak, hogy soha fekvő beteg nem volt, soha orvosi tanácsra nem szorult, és a tanári pályán 46 évig megszakítás nélkül működött.

A ki tanításban fárad, tudja ennek súlyos terheit, tudja azt: mennyi polgári érdem rejlik az így eltöltött 74 évben.

Petzval Ottó elhúnyt már, de élnek tanítványai és tisztelői; élnek oktatásai és munkái!

EMLÉKBESZÉDEK

A M. T. AKADEMIA ELHÚNYT TAGJAI FÖLÖTT.

I. KÖTET.

	Lap.
I. Emlékbeszéd Korponay János lev. tag fölött. Kápolnay Pauer István lev. tagtól	Ára 10 kr.
II. Emlékbeszéd Dr. Suhayda János lev. tag fölött. Dr. Konek Sándor r. tagtól	" 10 kr.
III. Emlékbeszéd Morócz István lev. tag felett. Galgóczy Károly lev. tagtól	" 10 kr.
IV. Emlékbeszéd Révész I. I. t. felett. Ballagi Mór r. tagtól	" 20 kr.
V. Emlékbeszéd Brocca Pál külső tag felett. Lenhossék József rendes tagtól	" 30 kr.
VI. Emlékbeszéd Asbóth Lajos lev. tag felett. Kápolnai Pauer István lev. tagtól	" 10 kr.
VII. Emlékbeszéd Ami Boué külső tag felett. Dr. Szabó József r. tagtól	" 10 kr.
VIII. Emlékbeszéd Fabritius Károly lev. tag felett. Kozma Ferencz lev. tagtól	" 40 kr.
IX. Jerney János emlékezete. Gyárfás István lev. tagtól	" 20 kr.
X. Emlékbeszéd Mihályi Károly l. tag felett. Dománovszky Endre lev. tagtól	" 10 kr.

II. KÖTET.

I. Emlékbeszéd Molnár Aladár lev. tag felett. Tanárky Gedeon lev. tagtól	Ára 20 kr.
II. Emlékbeszéd Árkosi Benkő Dániel lev. tag felett. Galgóczy Károly lev. tagtól	" 10 kr.
III. Mailáth Gy. emlékezete. Gr. Szécsen Antal t. tagtól	" 10 kr.
IV. Emlékbeszéd Charles Róbert Darwin k. tag felett. Margó Tivadar r. tagtól	" 40 kr.
V. Emlékbeszéd Wöhler Frigyes k. tag felett. Nendtvich Károly lev. tagtól	" 20 kr.
VI. Emlékbeszéd Erkövy Adolf rendes tag felett. Galgóczy Károly l. tagtól	" 10 kr.
VII. Emlékbeszéd Zsivora György felett. Tóth Lőrincz r. tagtól	" 20 kr.
VIII. Emlékbeszéd Dr. Fenzl Ede k. tag felett. Dr. Haynald Lajos igazg. és t. tagtól	" 30 kr.
IX. Emlékbeszéd Sainte-Claire Deville Henrik felett. Than Károly r. tagtól	" 30 kr.
X. Emlékbeszéd Mignet Ferencz k. tag felett. Trefort Agoston igazg. tagtól	" 10 kr.

III. KÖTET.

I. Emlékbeszéd Tarczy Lajos r. t. felett. Török József r. tagtól.....	Ára 10 kr.
II. Emlékbeszéd Thiers Lajos Adolf k. tag felett. Trefort Ágoston igazg. s tiszt. tagtól.....	" 10 kr.
III. Emlékbeszéd Lönnrot I. k. t. felett. Hunfalvy Pál r. tagtól.....	" 20 kr.
IV. Emlékbeszéd Baintner János l. t. felett. Apáthy István r. tagtól.....	" 10 kr.
V. Emlékbeszéd Guizot Ferencz k. t. felett. Trefort Ágoston t. tagtól.....	" 10 kr.
VI. Emlékbeszéd Horváth Cyrill tiszt. tag felett. Dr. Pauer Imre tiszt. tagtól.....	" 10 kr.
VII. Emlékbeszéd Davis József Bernát k. t. felett. Lenhossék József rendes tagtól.....	" 20 kr.
VIII. Emlékbeszéd Vandrák A. l. t. felett. Véecsey Tamás l. tagtól.....	" 20 kr.
IX. Emlékbeszéd Konek Sándor r. tag felett. Kautz Gyula r. tagtól.....	" 10 kr.
X. Emlékbeszéd Kruesz Krizosztom r. t. felett. Hollósy Jusztinián l. tagtól.....	" 20 kr.

IV. KÖTET.

I. Emlékbeszéd Zsoldos Ignác r. t. felett. Tóth Lőrincz r. tagtól.....	Ára 30 kr.
II. Emlékbeszéd Benfey Tivadar k. t. felett. Budenz József r. tagtól.....	" 10 kr.
III. Emlékbeszéd Frankenburg Adol. l. t. felett. Vadnai Károly l. tagtól.....	" 20 kr.
IV. Emlékbeszéd Tárkányi Béla József t. t. felett. Szvorényi József t. tagtól (Tárkányi B. J. arczképével)....	" 30 kr.
V. Emlékbeszéd Dr. Henle Jakab k. tag felett. Dr. Mihalkovics Géza r. tagtól.....	" 10 kr.
VI. Emlékbeszéd Pompéry János l. tag felett. Joannovics György t. tagtól.....	" 10 kr.
VII. Emlékbeszéd Gyárfás István l. tag felett. Szilágyi Sándor r. tagtól.....	" 10 kr.
VIII. Emlékbeszéd Kovács Pál l. tag felett. Vadnai Károly r. tagtól.....	" 10 kr.
IX. Emlékbeszéd Ladányi Gedeon l. tag felett. Szabó Károly r. tagtól.....	" 10 kr.
X. Emlékbeszéd Korizmics László t. tag felett. Galgóczy Károly lev. tagtól.....	" 10 kr.

V. KÖTET.

I. Emlékbeszéd Fábrián Gábor r. t. felett. Zichy Antal t. tagtól.....	Ára 10 kr.
II. Emlékbeszéd Tanárky Gedeon lev. tag felett. Tóth Lőrincz r. tagtól.....	" 40 kr.
III. Emlékbeszéd Dr. Zlamál Vilmos lev. tag felett. Galgóczy Károly lev. tagtól.....	" 10 kr.
IV. Emlékbeszéd Fleischer Leberecht Henrik k. tag felett. Goldziher Ignác l. tagtól.....	" 30 kr.
V. Emlékbeszéd Hornyik János lev. tag felett. Szilágyi Sándor r. tagtól.....	" 20 kr.
VI. Emlékbeszéd Reichardt Henrik Vilmos felett. Kanitz Ágost l. tagtól.....	" 20 kr.
VII. Emlékbeszéd Boissier Péter Edmund k. tag felett. Dr. Haynald Lajos t. tagtól.....	" 20 kr.
VIII. Emlékbeszéd Greguss Agost rendes tag felett. Bánóczy József l. tagtól.....	" 20 kr.
IX. Emlékbeszéd Grote Arthur külső tag felett. Dr. Duka Tivadar l. tagtól.....	" 10 kr.
X. Emlékbeszéd Dr. Muraközi Rózsay József külső tag felett. Dr. Batizfalvy Sámuel l. tagtól.....	" 20 kr.